

**Protokół posiedzenia plenarnego Komitetu Matematyki PAN
w dniu 21 października 2020 roku**

przeprowadzonego za pomocą środków komunikacji elektronicznej

W posiedzeniu wzięło udział 44 członków Komitetu,

nieobecność usprawiedliwiło 4 członków Komitetu Matematyki.

KM PAN liczy 57 członków.

Porządek obrad:

1. Komunikaty prezydium.
2. Akceptacja protokołu z poprzedniego posiedzenia Komitetu Matematyki.
3. Uchwała w sprawie Regulaminu Komitetu Matematyki.
4. Dyskusja w sprawie polityki NCN w odniesieniu do publikacji open access (spotkanie z prof. Zbigniewem Błockim).
5. Powołanie komisji/sekcji Komitetu (dydaktyki, statystyki, zastosowań), wybór przewodniczących i prezentacja planów działania (prof. prof. Aleksander Błaszczyk, Małgorzata Bogdan, Ryszard Rudnicki).
6. Dyskusja w sprawie punktacji czasopism matematycznych (referuje prof. Łukasz Stettner). Spotkanie z prof. Adrianem Langerem.
7. Wolne głosy i wnioski.

Ad. 1

Przewodniczący Komitetu Matematyki PAN prof. Jerzy Kaczorowski przywitał wszystkich obecnych na posiedzeniu Komitetu Matematyki PAN odbywającym się online za pomocą programu Zoom.

Prof. Kaczorowski przypomniał, że zgodnie z Regulaminem trybu wyborów członków i organów naukowych Polskiej Akademii Nauk (Uchwała Prezydium PAN nr 21/2020 z dnia 19 maja 2020 roku) Komitet do swojego składu mógł doprosić specjalistów, których liczba nie może przekroczyć 1/3 członków pochodzących z wyboru (par. 1 pkt.7 Regulaminu). W wyniku wyborów odbywających się drogą online na przełomie września i października 2020 r. Komitet Matematyki pozytywnie zaopiniował kandydatury dziesięciu specjalistów, którzy następnie zostali powołani w skład komitetu przez dziekana Wydziału III Polskiej Akademii Nauk, prof. Romana Micnasa. Są to:

- 1) prof. dr hab. Adam Doliwa (Olsztyn) - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Matematyki i Informatyki
- 2) prof. dr hab. Stanisław Goldstein (Łódź) - Uniwersytet Łódzki, Wydział Matematyki i Informatyki
- 3) prof. dr hab. Stefan Jackowski (Warszawa) - Uniwersytet Warszawski, MiMUW, Instytut Matematyki
- 4) dr hab. inż. Piotr Krasoń, profesor Uniwersytetu Szczecińskiego (Szczecin) - Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, Instytut Matematyki
- 5) dr hab. Bartosz Kwaśniewski, profesor Uniwersytetu w Białymstoku (Białystok) - Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Matematyki
- 6) prof. dr hab. Zbigniew Marciniak (Warszawa) - Uniwersytet Warszawski, MiMUW

7) prof. dr hab. Jerzy Motyl (Zielona Góra) - Uniwersytet Zielonogórski, Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

8) dr hab. Ewa Swoboda, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego (Rzeszów) - Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Ekonomii

9) prof. dr hab. Andrzej Szczepański (Gdańsk) - Uniwersytet Gdański, Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki, Instytut Matematyki

10) prof. dr hab. Zbigniew Błocki (Kraków) - Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Wydział Matematyki i Informatyki, Instytut Matematyki

Prof. Kaczorowski powitał nowych członków Komitetu Matematyki i poinformował ich, że jak tylko będzie to możliwe otrzymają akty nominacji.

Następnie prof. Kaczorowski poinformował, że decyzją prezydium osobą odpowiedzialną za kontakty z Międzynarodową Unią Matematyczną (IMU - International Mathematical Union) będzie prof. Adam Skalski. Informacja ta została przesłana do władz IMU w dniu 3 czerwca 2020 roku.

6-14 lipca 2022 r. odbędzie się w Sankt Petersburgu Międzynarodowy Kongres Matematyków ICM 2022. Prezydium Komitetu Matematyki wytypowało i zgłosiło pięciu wybitnych matematyków jako kandydatów na mówców. Kandydatury są poparte silnymi rekomendacjami napisanymi przez matematyków zagranicznych. Informacje o wynikach zostaną ogłoszone w przyszłym roku. W ramach ICM 2020 odbędzie się 20 wykładów plenarnych, 180 wykładów sekcyjnych i 10 wykładów związanych z nagrodami.

Prezydium Akademii wymaga od przewodniczących komitetów przedstawienia planów działania komitetów na całą kadencję. Poprzednio plany były konstruowane w horyzoncie jednorocznym. Prezydium KM PAN pochyliło się nad tą sprawą i w dn. 29 września i przyjęło plan działania Komitetu w kadencji 2020-2023:

1) Pełnienie przez KM PAN roli forum do wymiany myśli i poglądów, a także bycie miejscem gdzie w trakcie otwartych dyskusji uzgadniane są stanowiska środowiska matematyków w ważnych kwestiach. Tematami dyskusji będą m.in. kwestie związane z ewaluacjami dyscyplin, rolą uczelni badawczych, ewaluacją czasopism, funkcjonowaniem szkół doktorskich, relacjami między Polską Akademią Nauk a uczelniami wyższymi, oceną głównych kierunków badań matematycznych i wiele innych.

2) Współpraca z Międzynarodową Unią Matematyczną.

3) Bieżące monitorowanie stanu statystyki, zastosowań matematyki i dydaktyki na wszystkich poziomach kształcenia. Opiniowanie projektów aktów prawnych oraz wspieranie i inicjowanie działań mających na celu utrzymanie ich wysokiego poziomu naukowego. Odbywać się to ma głównie za pośrednictwem komisji, których powołanie będzie głosowane na tym posiedzeniu Komitetu. Proponowani Przewodniczący komisji (prof. prof. Rudnicki, Bogdan oraz Błaszczyk) przedstawiają szczegółowy plan działania każdej z nich.

Komitet Matematyki PAN przyjął plan działania Komitetu Matematyki PAN w kadencji 2020-2023 do akceptującej wiadomości.

Ad. 2

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski przypomniał, że protokół z poprzedniego zebrania KM PAN, we wstępnej wersji został zamieszczony na stronie internetowej Komitetu Matematyki PAN.

Komitet Matematyki PAN w głosowaniu tajnym, przy 40 głosach za oraz 2 głosach wstrzymujących się zaakceptował protokół z poprzedniego posiedzenia KM PAN.

Ad. 3

Prof. Jerzy Kaczorowski poinformował, że zgodnie z dokumentem jaki otrzymał na poprzednim zebraniu KM PAN, jednym z zadań jakie należy wypełnić jest dostosowanie Regulaminu Komitetu Matematyki PAN do aktualnych zapisów prawnych, w szczególności do Uchwały Nr 50/2019 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 17 września 2019 r. w sprawie regulaminu trybu wyboru członków i organów komitetów naukowych. Prezydium KM początkowo próbowało nowelizować poprzednią wersję regulaminu, jednak w międzyczasie prezydium PAN wystosowało pewne dodatkowe wytyczne i prof. Romuald Zabielski, Prezes PAN stworzył ramowy regulamin, który powinien być wzorcowy dla wszystkich komitetów naukowych. Regulamin musi być zatwierdzony przez Prezydium PAN, w związku z czym Prezydium uznało, że należy napisać go na nowo opierając się na aktualnych wytycznych Polskiej Akademii Nauk. Wstępna wersja dokumentu została skonsultowana z biurem prawnym PAN, oraz wysłana do wszystkich członków Komitetu Matematyki z prośbą o ewentualne uwagi.

Prof. Grzegorz Bobiński zgłosił poprawkę aby paragraf 3.2 otrzymał brzmienie:

Współdziałanie z organami rządowymi, w szczególności z ministrami właściwymi do spraw nauki i szkolnictwa wyższego oraz oświaty i wychowania - w sprawach dotyczących ocen stanu, poziomu, priorytetów badawczych i kierunków rozwoju dyscyplin reprezentowanych przez Komitet;

Zamiast zaproponowanego:

Współdziałanie z organami rządowymi, w szczególności z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwem Edukacji Narodowej, Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polską Komisją Akredytacyjną i Radą Doskonałości Naukowej - w sprawach dotyczących ocen stanu, poziomu, priorytetów badawczych i kierunków rozwoju dyscyplin reprezentowanych przez Komitet;

Prezydium Komitetu Matematyki uznało tą uwagę za słuszną i wartą wprowadzenia. Następnie prof. Kaczorowski poprosił o zagłosowanie w sprawie przyjęcia Regulaminu Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk wraz z zaproponowaną poprawką.

Uchwała Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk z dnia 21 października 2020 roku nr 1/X/20

Komitet Matematyki Polskiej Akademii Nauk podczas posiedzenia w dniu 21 października 2020 roku w głosowaniu jawnym, jednomyślnie 47 głosami za przyjął

Regulamin Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk. Regulamin znajduje się w załączniku numer 1.

Głos w dyskusji zabrał prof. prof. Jacek Mięksiz oraz Jerzy Kaczorowski.

Ad. 4

Dyskusja w sprawie polityki NCN w odniesieniu do publikacji open access (spotkanie z prof. Zbigniewem Błockim).

Profesor Jerzy Kaczorowski przywitał profesora Zbigniewa Błockiego, dyrektora Narodowego Centrum Nauki, oraz poprosił by dyskusję poprowadził prof. Piotr Oprocha. Członkowie Komitetu Matematyki byli poproszeni, by w miarę możliwości wysyłali pytania do prof. Błockiego drogą mailową przed posiedzeniem.

Prof. Piotr Oprocha wyświetlił prezentację, oraz objaśnił jak z poziomu użytkownika wygląda sprawa publikowania otwartego w NCN, wraz z wszelkimi wątpliwościami czy niejasnościami, opierając się o dokument: Zarządzenie nr 38/2020 Dyrektora Narodowego Centrum Nauki w sprawie ustalenia Polityki Narodowego Centrum Nauki Dotyczącej otwartego dostępu do publikacji z dnia 27-05-2020, a w szczególności załącznika nr 1 do ww. Zarządzenia, zatytułowanego Polityka Narodowego Centrum Nauki dotycząca otwartego dostępu do publikacji (dokument umieszczony jest w Internecie na stronie NCN, pod adresem:

https://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/pliki/zarzadzenia-dyrektora/zarzadzenieDyr-38_2020.pdf#page=2 dostęp:10.12.2020 r.).

Prof. Zbigniew Błocki przedstawił ogólne zasady działania Planu S. Pierwsze decyzje, że NCN będzie jego uczestnikiem zapadły dwa lata temu. Podstawową zasadą jest to, że badania finansowane ze środków publicznych muszą być powszechnie dostępne. Drugą ideą przyświecającą tworzeniu Planu S był fakt, że na całym świecie środki publiczne, które są przeznaczane na publikowanie w czasopismach naukowych są wydawane nieefektywnie, przykładem duże konsorcja jak Elsevier, które co roku mają około miliarda dolarów zysku, przy około 3 miliardach przychodu. Jest to zupełnie niewłaściwy model biznesowy pokazujący w jak bezsensowny sposób są wydawane środki publiczne. Trzecim warunkiem jest to, że ocena działalności naukowej powinna opierać się na rzeczywistej wartości publikacji, a nie wydawnictwa, w którym się ukazała. Koalicja agencji, które uczestniczą w Planie S (cOAlition S), jest to koalicja europejskich organizacji grantowych: AKA (Finlandia) ANR (Francja), ARRS (Słowenia), FORTE, FORMAS (Szwecja), FNR (Luksemburg), FWF (Austria), INFN (Włochy), NCN (Polska), NWO (Holandia), RCN (Norwegia), SFI (Irlandia), UKRI (Wielka Brytania), a także prywatne fundacje: Bill & Melinda Gates Foundation, Welcome Trust, Howard Hughes Medical Institute. Nie są to wszystkie organizacje europejskie, część z nich nie weszła do cOAlition S. Koalicja ponadto ma wsparcie Komisji Europejskiej, Science Europe, EUA, LERU, EMBO oraz LIBER.

Podstawowe zasady Planu S:

- Publikacje finansowane ze środków grantowych muszą być powszechnie dostępne (bez 6-miesięcznego okresu przejściowego).
- Autorzy zachowują prawa autorskie.
- Opłaty za publikowanie w Otwartym Dostępie podlegają jednorodnym ograniczeniom (w całej Europie).
- Opłaty za otwarty dostęp w czasopismach hybrydowych nie są kosztem kwalifikowanym.

- Dopuszczalny jest model zielony (np. arXiv), pod warunkiem, że wersja pracy będzie zgodna z wersją opublikowaną.
- Dodatkowe wymagania w specjalnym programie na badania nad COVID-19. Wszystkie badania dotyczące COVID-19 mają ukazywać się zaraz po ich uzyskaniu, a nie po opublikowaniu pracy w wydawnictwie.
- Plan S wystartuje w 2021 (konkursy ogłaszane były od czerwca 2020 roku).

Głos w dyskusji zabrali prof. prof. Zbigniew Błocki, Piotr Oprocha, Adam Skalski, Waław Marzantowicz, Grzegorz Gabor, Jerzy Zabczyk, Łukasz Stettner, Grzegorz Banaszak, Tomasz Szemberg, Grzegorz Bobiński, Ryszard Rudnicki, Jerzy Kaczorowski oraz Karol Palka.

Ad. 5

Prof. Jerzy Kaczorowski poprosił kolejno kandydatów na przewodniczących komisji, które działać mają przy Komitecie Matematyki PAN, o zaprezentowanie planu działania poszczególnych komisji oraz proponowanych składów.

Prof. dr hab. Małgorzata Bogdan, kandydatka na przewodniczącą Komisji Statystyki przedstawiła plan działania Komisji w bieżącej kadencji Komitetu Matematyki, oraz proponowany skład:

- 1) Prof. dr hab. Małgorzata Bogdan - Uniwersytet Wrocławski – członek KM – Przewodnicząca Komisji
- 2) Dr hab. Anna Dudek – Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
- 3) Dr hab. inż. Katarzyna Filipiak – Politechnika Poznańska
- 4) Prof. dr hab. Przemysław Grzegorzewski – Politechnika Warszawska
- 5) Prof. dr hab. Augustyn Markiewicz – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
- 6) Dr hab. Błażej Miasojedow – Uniwersytet Warszawski
- 7) Prof. dr hab. Jan Mielniczuk - Politechnika Warszawska i IPI PAN – członek KM
- 8) Prof. dr hab. Wojciech Niemiro - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytet Warszawski
- 9) Dr Wojciech Rejchel - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- 10) Prof. dr hab. Inż. Zbigniew Szkutnik - Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Prof. Małgorzata Bogdan poinformowała, że w poprzedniej kadencji Komitetu Komisja działała w dwuosobowym składzie, przy której działał osiemnastoosobowy zespół. Obecnie regulamin umożliwia dołączenie osób spoza Komitetu Matematyki, stąd całe działanie będzie odbywać się w zakresie Komisji Statystyki. Komisja posiada swoją stronę internetową na której znajdować się będą aktualne informacje dotyczące jej prac, a także umieszczone są dane z poprzednich lat. Jednym z zakresów działania jest organizacja dorocznej ogólnopolskiej Konferencji ze Statystyki Matematycznej w Będlewie (w tym roku odbędzie się w dniach 29 XI - 4 XII w postaci zdalnej), podczas której odbywa się konkurs na najlepszą prezentację dla młodego statystyka. Komisja zajmuje się też wyborem polskich przedstawicieli na Europejskie Spotkania Młodych Statystyków. Celem działalności jest generalnie wspieranie wewnątrz krajowej współpracy środowiska statystyków, stworzenie forum wymiany materiałów dydaktycznych, oraz wzmocnienie i wykorzystanie pozycji czasopisma polskiego działającego w formule open access - Probability and Mathematical Statistics.

Prof. dr hab. Aleksander Błaszczyk, kandydat na przewodniczącego Komisji Dydaktyki przedstawił plan działania Komisji w bieżącej kadencji Komitetu Matematyki, oraz proponowany skład:

- 1) Prof. dr hab. Aleksander Błaszczyk – Uniwersytet Śląski – Członek KM – Przewodniczący Komisji
- 2) Prof. dr hab. Zbigniew Marciniak – Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 3) Prof. dr hab. Ryszard Pawlak – Uniwersytet Łódzki
- 4) Dr. Michał Krych – Uniwersytet Warszawski
- 5) Dr hab. Ewa Swoboda – Uniwersytet Rzeszowski – Członek KM
- 6) Dr. Krzysztof Ciesielski – Uniwersytet Jagielloński
- 7) Dr. Danuta Ciesielska - Instytut Historii Nauki PAN
- 8) Dr. Agnieszka Sułowska – Uniwersytet Warszawski
- 9) Dr hab. Anna Żeromska – Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Prof. Aleksander Błaszczyk poinformował, że spotkania Komisji Dydaktyki w kadencji Komitetu Matematyki 2020-2023 wzorem poprzednich kadencji odbywać się będą po spotkaniach plenarnych KM PAN, po Zjazdach Matematyków Polskich oraz za pośrednictwem Internetu. Program działania ma obejmować przyglądanie się i monitorowanie kwestii nauczania matematyki w szkołach, Komisja będzie się starać uzyskać wpływ na recenzowanie podręczników szkolnych czy dobór autorów. W tym celu odbędzie się próba nawiązania współpracy z Komisją ds. oceny podręczników szkolnych działającą przy Polskiej Akademii Umiejętności. Kolejnym zdaniem byłoby monitorowanie programów nauczania matematyki w szkołach, szczególnie pod kątem nauczania matematycznego myślenia, a nie tylko algorytmów. Następnym punktem pracy Komisji Dydaktyki byłaby kwestia nauczania matematyki na uczelniach wyższych, możliwości opracowania kanonu wykształcenia matematycznego na wyższych uczelniach, a także analizowanie zmian w związku ze zlikwidowaniem jednolitych studiów magisterskich. Następnym celem jest przyglądanie się kwestii wykształcenia matematycznego studentów, którzy uzyskują prawo nauczania matematyki oraz roli matematyki na innych kierunkach studiów i ograniczenie jej wypierania na rzecz innych przedmiotów. Ostatnim punktem jest promocja wiedzy matematycznej w Polsce oraz popularyzacja matematyki na wszystkich szczeblach.

Prof. dr hab. Ryszard Rudnicki, kandydat na przewodniczącego Komisji Zastosowań Matematyki przedstawił plan działania Komisji w bieżącej kadencji Komitetu Matematyki, oraz proponowany skład:

- 1) Prof. dr hab. Ryszard Rudnicki - Instytut Matematyczny PAN – Członek KM – Przewodniczący Komisji
- 2) Prof. dr hab. Piotr Biler – Uniwersytet Wrocławski – Członek KM
- 3) Prof. dr hab. Jacek Romuald Jakubowski - Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 4) Prof. dr hab. Mirosław Lachowicz – Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 5) Prof. dr hab. Marcin Magdziarz – Politechnika Wroclawska – Członek KM
- 6) Prof. dr hab. Jacek Mięksis – Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 7) Dr hab. Jan Poleszczuk - Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęczza PAN – Członek KM
- 8) Prof. dr hab. Maciej Sablik – Uniwersytet Śląski – Członek KM
- 9) Prof. dr hab. Łukasz Stettner – Instytut Matematyczny PAN – Członek KM
- 10) Prof. dr hab. Adam Doliwa - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Członek KM

Prof. Ryszard Rudnicki nakreślił plan działań Komisji Zastosowań Matematyki. W związku z pewnymi nieścisłościami i dyskusją spowodowaną zaproponowanym programem, prof. Rudnicki został poproszony o przygotowanie i uzupełnienie programu działania Komisji Zastosowań Matematyki w porozumieniu z członkami Komisji oraz zaprezentowanie go na kolejnym posiedzeniu Komitetu Matematyki.

Przewodniczący Komitetu Matematyki, prof. Jerzy Kaczorowski poprosił o zagłosowanie w sprawie powołania poszczególnych Komisji, oraz w przypadku pozytywnego wyniku głosowania zatwierdzenia kandydatur przewodniczących oraz powołania w ich skład zaproponowanych osób.

Uchwała Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk z dnia 21 października 2020 roku nr 5.1/X20

Komitet Matematyki Polskiej Akademii Nauk podczas posiedzenia w dniu 21 października 2020 roku w głosowaniach tajnych powołał trzy Komisje:

- 1) Komisja Statystyki – przy 41 głosach za oraz 3 wstrzymujących się.
- 2) Komisja Dydaktyki – przy 38 głosach za, 3 przeciwnych oraz 3 wstrzymujących się.
- 3) Komisja Zastosowań Matematyki – przy 28 głosach za, 7 przeciwnych, oraz 7 wstrzymujących się.

Uchwała Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk z dnia 21 października 2020 roku nr 5.2/X20

Komitet Matematyki Polskiej Akademii Nauk podczas posiedzenia w dniu 21 października 2020 roku powołał w skład Komisji działających przy KM PAN następujące osoby:

Komisja Statystyki:

- 1) Prof. dr hab. Małgorzata Bogdan - Uniwersytet Wrocławski – członek KM – Przewodnicząca Komisji
- 2) Dr hab. Anna Dudek – Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
- 3) Dr hab. inż. Katarzyna Filipiak – Politechnika Poznańska
- 4) Prof. dr hab. Przemysław Grzegorzewski – Politechnika Warszawska
- 5) Prof. dr hab. Augustyn Markiewicz – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
- 6) Dr hab. Błażej Miasojedow – Uniwersytet Warszawski
- 7) Prof. dr hab. Jan Mielniczuk - Politechnika Warszawska i IPI PAN – członek KM
- 8) Prof. dr hab. Wojciech Niemiro - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytet Warszawski
- 9) Dr Wojciech Rejchel - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- 10) Prof. dr hab. Inż. Zbigniew Szkutnik - Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Komisja Dydaktyki:

- 1) Prof. dr hab. Aleksander Błaszczyk – Uniwersytet Śląski – Członek KM – Przewodniczący Komisji
- 2) Prof. dr hab. Zbigniew Marciniak – Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 3) Prof. dr hab. Ryszard Pawlak – Uniwersytet Łódzki
- 4) Dr. Michał Krych – Uniwersytet Warszawski
- 5) Dr hab. Ewa Swoboda – Uniwersytet Rzeszowski – Członek KM

- 6) Dr. Krzysztof Ciesielski – Uniwersytet Jagielloński
- 7) Dr. Danuta Ciesielska - Instytut Historii Nauki PAN
- 8) Dr. Agnieszka Sułowska – Uniwersytet Warszawski
- 9) Dr hab. Anna Żeromska – Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Komisja Zastosowań Matematyki:

- 1) Prof. dr hab. Ryszard Rudnicki - Instytut Matematyczny PAN – Członek KM – Przewodniczący Komisji
- 2) Prof. dr hab. Piotr Biler – Uniwersytet Wrocławski – Członek KM
- 3) Prof. dr hab. Jacek Romuald Jakubowski - Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 4) Prof. dr hab. Mirosław Lachowicz – Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 5) Prof. dr hab. Marcin Magdziarz – Politechnika Wrocławska – Członek KM
- 6) Prof. dr hab. Jacek Mięksisz – Uniwersytet Warszawski – Członek KM
- 7) Dr hab. Jan Poleszczuk - Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęczka PAN – Członek KM
- 8) Prof. dr hab. Maciej Sablik – Uniwersytet Śląski – Członek KM
- 9) Prof. dr hab. Łukasz Stettner – Instytut Matematyczny PAN – Członek KM
- 10) Prof. dr hab. Adam Doliwa - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Członek KM

Głos w dyskusji zabrali prof. prof. Jerzy Zabczyk, Stefan Jackowski, Adrian Langer, Ryszard Rudnicki, Jerzy Kaczorowski, oraz Piotr Krasoń.

Ad. 6 Dyskusja w sprawie punktacji czasopism matematycznych (referuje prof. Łukasz Stettner). Spotkanie z prof. Adrianem Langerem.

Prof. Łukasz Stettner przedstawił wstęp dotyczący punktacji czasopism matematycznych, oraz ogólnie punktacji czasopism naukowych. Prof. Stettner zaprezentował układ procentowy czasopism za 200 i 140 punktów w ogólnej liczbie czasopism naukowych. Wynika z niego, że w astronomii jest to odpowiednio 4,28 % i 8,37 %, informatyce 3,68 % i 10,27 %, chemii 5,28 % i 10,57 %, fizyce 4,02 % i 7,41 %, natomiast matematyce 2,94 % oraz 6,95 %, zgodnie z wytycznymi powinno być to odpowiednio nie więcej niż 3 % i 7%. Prof. Stettner również zaznaczył, że subiektywnie jego zdaniem należy historycznie i dziedzinowo docenić niektóre czasopisma, np. Acta Arithmetica powinno być podniesione do 100 punktów. Kolejną sprawą są czasopisma matematyczne interdyscyplinarne, które mimo bardzo dobrej zawartości poprzez zastosowany system klasyfikacji są pokrzywdzone otrzymując mniejszą ilość punktów. Problemem jest także zbyt niskie ocenienie niektórych dobrych lokalnych czasopism, które niesłusznie otrzymały bardzo niską liczbę punktów i obecnie jedyną szansą na podniesienie ich punktacji jest sprzedanie tytułu Elsevir'owi co umożliwi wprowadzenie ich o bazy SCOPUS.

Prof. Adrian Langer – członek zespołu, opisał jak wyglądała praca zespołu oceniającego czasopisma naukowe dla dyscypliny naukowej matematyka. Z kilku tysięcy czasopism zespół w pierwszym kroku wybrano te, które uznano za matematyczne, ograniczając ich liczbę do około 1000 tytułów. Dodatkowo wpłynęła pewna ilość wniosków, które wskazywały pewne tytuły jako matematyczne, zadaniem zespołu było także zweryfikowanie tych zgłoszeń. Następnie zespół miał do wyboru po 3 wskaźniki dla czasopism naukowych ujętych w bazie SCOPUS (SNIP, SiteScore i SJR) i 3 dla tych ujętych w Web of Science (Impact Factor, Category Normalized

Citation Impact oraz Article Influence Score). Z czego komisja wybrała SJR oraz Article Influence Score, te indeksy oparte są o algorytm page rank. Podział punktów dla czasopism po wybraniu wskaźników dokonał już system automatycznie, generując listy dla 200, 140, 100, 70, 40 i 20 punktowych pozycji. Zespół mógł wnioskować o zwiększenie punktacji pewnych czasopism i wnioskował o to w większości polskich czasopism. Czasopisma, które nie znajdowały się w bazie SCOPUS ani Web of Science musiały występować z odpowiednimi wnioskami, automatycznie otrzymywały 20 punktów, komisja mogła wnioskować o zmianę punktacji, lub usuwać te z nich, które nie były związane z matematyką. Na koniec prof. Langer nadmienił, że publikowanie w czasopismach, które nie znajdują się w dyscyplinie matematyka nie ma żadnego znaczenia z punktu widzenia ewaluacji jednostek, gdyż takie prace mogą być bez problemu wykazywane w danej dyscyplinie jeżeli zawierają matematykę.

Prof. Jerzy Kaczorowski nadmienił, że przydział punktów na pewno jest zgodny z narzuconymi regułami, natomiast poprosił o dyskusję o wyborze tych reguł i sposobie ewaluowania czasopism, gdyż to może budzić pewne wątpliwości. Pewne tytuły nie mogą generować dużej ilości cytowań, jeśli środowiska specjalistów np. z teorii liczb są stosunkowo skromne, jednak nie ma to wpływu na jakość samych artykułów.

Prof. Stefan Jackowski oznajmił, że prof. Langer wykonał dużą pracę w zespole oceniającym czasopisma naukowe dla dyscypliny naukowej matematyka i na pewno bardzo dobrze reprezentował w nim środowisko matematyczne. Wszystkie propozycje zespołu zmian uznaniowych zostały przez KEJN rozpatrzone pozytywnie. Należy pamiętać również, że wielkim sukcesem środowiska było to, że wprowadzono możliwość wyboru wskaźników, gdyż w pierwszej wersji rozporządzenia wszystko miało opierać się na jednym ogólnie narzuconym.

Prof. Piotr Krasoń zwrócił się z apelem, aby podjąć działania by respektowano tradycyjne czasopisma polskie z wielkim dorobkiem, starając się utrzymać ich możliwie wysoki poziom punktowy.

Prof. Grzegorz Banaszek dodał, że gdyby polskie czasopisma miały więcej punktów niż zagraniczne, to naturalnie wpłynęłoby na zainteresowanie i publikowanie w nich.

Prof. Rafał Latała wyraził obawę, że przez pryzmat punktów oceniane będą poszczególne osoby i nowa punktacja skutkować będzie tym, że wybitne osoby reprezentujące bardziej niszowe gałęzie nauki będą pokrzywdzone. Jako środowisko powinniśmy zaapelować by punkty służyły tylko do oceny dużych jednostek, nie poszczególnych naukowców.

Prof. Karol Palka oznajmił że kilka instytucji w tym Akademia Młodych Uczonych doprowadziły do istotnych zmian przy przyznawaniu Stypendiów dla wybitnych młodych naukowców, jednak w dalszym ciągu w pierwszym etapie liczone są punkty i ważne jest by w każdej dyscyplinie procentowy próg najwyżej punktowanych czasopism był taki sam.

Prof. Grzegorz Bobiński zwrócił uwagę na to, że wszystkie pisma o znaczeniu historycznym mają więcej punktów niż by to wynikało ze wskaźników.

Prof. Jerzy Kaczorowski podsumował dyskusję widząc w niej dwa trendy, pierwszy uznający narzucone zasady i twardo się ich trzymający, drugi wątpiący czy takie

zasady prowadzą nas we właściwym kierunku. System punktowy sprawił to, że czasopisma polskie są drugim wyborem, autor bardzo dobrej pracy w pierwszej kolejności celuje w zagraniczne najlepiej punktowane tytuły, co jest zrozumiałe, gdyż od tego zależą granty, prestiż, czy ocena. W konsekwencji doprowadzi to do tego, że w dalszej perspektywie czasu w Polsce nie będzie znaczących czasopism matematycznych. Temat jest trudny i musi być kontynuowany, a Prezydium zastanowi się nad powołaniem zespołu, który będzie monitorował sytuację punktacji czasopism matematycznych.

Głos w dyskusji zabrali prof. prof. Adrian Langer, Jerzy Kaczorowski, Stefan Jackowski, Piotr Krasoń, Grzegorz Banaszak, Rafał Latała, Grzegorz Gabor, Karol Palka, Andrzej Szczepański, Wacław Marzantowicz oraz Grzegorz Bobiński.

Ad. 7 Wolne głosy i wnioski.

Prof. Jerzy Zabczyk zaproponował próbę promowania matematyki w telewizji publicznej i działania w kierunku rozszerzenia działalności TVP Kultura, na TVP Nauka i Kultura, czego efektem będzie propagowanie szeroko pojętej nauki w mass mediach m.in. informując o olimpiadach naukowych, czy tworząc interesujące programy popularnonaukowe dotyczące nauk ścisłych.

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski serdecznie podziękował wszystkim zebrany i zamknął posiedzenie.